KURJER WARSZAWSKI.

D. 10. Grudnia. — Rok 1847. Piątek. № 330. Jutro, Śty Damazy. Wschód słońca g. 8, m. 8; Zachód g. 3, m. 52.

Dziś obchodzoną iest uroczystość *Loretańska*. Jerzy *Ossoliński* Kanclerz wielki koronny, wystawił r. 1640 za wsią *Ossolinem* o milę od *Klimontowa* (w Sandomierskiem), Kaplicę *Betlejem* zwaną, kształtem wyniosłego kopcu darniną okrytego, nad którym wzniósł murowaną wieżyczkę z dzwonkiem z *Loretu* sprowadzonym. Przy tej Kaplicy murem opasanej, urządzonem było mieszkanie dla Pustelnika. Józef Salezy Hr: *na Tęczynie*, Wda Sandomierski, miejsce to BOGU poświęcone przyozdobił i powiększył w r. 1760. Kaplica ta dotąd istnieje w całości.

Wczoraj o godzinie $2^1/_2$ po południu, opatrzony ŚŚ. Sakramentami, otoczony stroskaną Rodziną, przeżywszy lat 70, oddał BOGU ducha, ś. p. Ludwik Adam *Dmuszewski*, Redaktor niniejszego pisma, Dyrektor Teatrów Warszawskich, Członek Rady Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych Król: Pol:. Te trzy tytuły, stanowią treść życia tego sędziwego i czcigodnego Męża. Jemu początkowe rozwinięcie, jemu wzrost popularny *Kurjer Warszawski* winien; był czas kiedy sceny krajowej był ozdobą, a do końca szczerze ią miłował; był nareście Ojcem i Opiekunem niedoli, o tem wszyscy co go i bliżej i zdala nawet znali, wiedzą. Za nim więcej szczegółów o życiu i pracach tego znamienitego Męża do wiadomości ogółu Czytelników naszych podamy, niechaj wolno będzie współpracownikom Jego w imieniu swoim, i w imieniu Rodziny, którą w tej chwili ciężka boleść obarcza, te pierwsze wyrazy żalu i najżywszego szacunku poświęcić; wiemy że żal ten wszystkie prawe serca z nami podzielą, wiemy że na zgon *Dmuszewskiego* obojętnemi nie będą ani zwolennicy sceny, ani Czytelnicy pisma które się umiało nieledwie z codziennymi Ich potrzebami zespolić, wiemy że tę stratę podzielić potrafią również ci z których ręki jałmużna płynie, iak i ci, którzy niezaprzeczonych i nieustających dobrodziejstw *Dmuszewskiego* doznali. BÓG który w imieniu ubóstwa każdy grosz przyiąć obiecał, niezapomni o słudze swoim który tak wiernie przepisów zakonu Jego słowem i czynem zachować umiał. — Exportacja zwłok ś. p. L. A. *Dmuszewskiego*, (na którą nieutulona w żalu Żona, Córka i cała Familja, Przyiaciół i Znaiomych zaprasza), odbędzie się w dniu 12ym b. m., to iest w przyszłą Niedzielę, o godzinie w pół do 3ej po południu, z domu własnego przy ulicy Wierzbowej Nr 473 lit: C, na smętarz Powązkowski.

Adam *Müller*, Kapitan byłych Wojsk Polskich, Emeryt, lat 49 liczący, opatrzony ŚŚ. SAKRAMENTAMI, w dniu 8mym b. m. przeniósł się do wieczności. Pozostali Bracia i Siostry, zapraszaią Krewnych, Przyiaciół i Kolegów zmarłego, na wyprowadzenie zwłok z Kaplicy XX. *Reformatów*, w dniu dzisiejszym o godzinie 3ciej po południu, na smętarz Powązkowski; oraz na żałobne Nabożeństwo w dniu 13tym t. m. o godzinie 10tej z rana, do Kościoła XX. *Kapucynów*.

Wilhelm *Jeschke*, Obywatel m. Warszawy, przeżywszy lat 48, zszedł z tego świata wczoraj; nieutulona w żalu Żona wraz z dziećmi, zaprasza Krewnych i Przyiaciół na exportację ciała, odbyć się maiącą iutro o godz: w pół do 3ej po połud:, z domu własnego N° 2867/8 przy ulica Tamka, na smę: Ewanielicki.

Bank Polski. — Podaie do powszechnej wiadomości, iż dla zamknięcia rachunków Bankowych z końcem upływaiącego roku, stosownie do § 256 Instrukcji dla Banku przez Radę Admi: zatwierdzonej, zawieszone będą tak, iak w latach poprzednich zwykłe czynności Banku od d. $^8/_{20}$ Grud: r. b. do d. 20 Gru: (1 Sty:) 1847/8 r. włącznie, wyiąwszy wymianę Biletów Bankowych, która w dniach i godzinach zwyczajnych uskuteczniana będzie. — *Łubkowski.*

W czasopiśmie obrazkowym czeskim, wydawanym w Pradze, p. t. *Poutnik* (Pątnik, Pielgrzym), w zarysie 10m r. b. umieszczony iest krótki nekrolog ś. p. Samuela Bogumiła *Lindego*. Nazwano w nim naszego znakomitego Męża, Nestorem Literatury polskiej, który dla Polaków był tem, *czem Jungman* (są słowa nekrologu) *iest dla nas Czechów*. Tak to światli Czesi oddaią należyty hołd zasłudze nieśmiertelnego z prac swoich uczonego filologa, nie poniżaiąc go przed swoim również zasłużonym Jugmanem. Obydwa zaszczytny swój zawód zakończyli w iednym i tymże roku, prawie w iednym wieku życia. Dla tych którzy są wstanie ocenić godnie ich olbrzymie prace, strata ich iest dotkliwą. Obydwa oczekuią ieszcze biografa...... Tymczasem, kiedy ieszcze świeżo tkwi w naszej pamięci zgon ś. p. *Lindego*, oczekuiemy, że Nauka z właściwą sobie godnością odda sprawiedliwą cześć wielkim zasługom Nieboszczyka..... Chlubą byłoby dla mnie poświęcić moje pióro na skreślenie życia tak znakomitego Męża, którego blisko znałem od kilku lat, korzystaiąc w zawodzie naukowym z iego światłego doświadczenia; lecz w Literaturze polskiej nie moim iest to obowiązkiem. Czeski nekrolog ś. p. Lindego, kończy się temi słowy: »Polacy winni mu wielką wdzięczność." — P. *D.....ski.*

Pomnik sławnego naszego Naturalisty X. Krzysztofa *Kluka*, (o ktorego zamierzonem wykonaniu donosiliśmy), przeznaczony do umieszczenia w m. *Ciechanowcu*, gdzie Kluk urodził się, był Proboszczem, dzieła swoie pisał i umarł, już w zupełności ukończony został. Pomnik ten iest dziełem utalentowanego Rzeźbiarza P. Jakóba *Tatarkiewicza.*

Co rok Resursa Kupiec: wywiązuie się dobroczynną zabawą na korzyść pożytecznej Instytucji *Zupy Rumfordzkiej.* W chwili kiedy rozdział tego posiłku pomiędzy najnieszczęśliwszych mieszkańców M. Warszawy, bo przy otwarciu zimy, staie się najpotrzebniejszym, Resursa Kupiecka zamierzyła w tym roku wypłacić dług swój nędzy. Jakoż dnia 15 b. m. danym będzie w salonach tejże Resursy *Koncert Amatorów*, w którym przyobiecały dać słyszeć się Damy tutejsze znakomitym talentem muzycznym obdarzone. Nie wątpimy, że zebranie to połączone z celem tak chwalebnym, a przypominaiące poprzednie tyloliczne koncerty amatorskie, które pomiędzy słuchaczami amatorami muzyki, tak wielkie zadowolenie sprawiły, będzie również licznem iak i tamte. Bilety na koncert wspomniony po cenie rubel sreb: 1 kop: 20, iuż są do nabycia w Magazynach: PP. *Schlenker*, *Sennewalda*, *Spiessa*, *Zalewskiego*, *Spetha* i *Konopackiego.*

Wczoraj złożono w Red: Kurjera od M. S. zł. 7; a od W. M. zł. 3, na sztachety przed Kościołem Panien *Wizytek* Warszawskich.

W kontynuacji ciągnienia 5ej klassy 70 Loterji Kl: wczoraj odbytego, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Nr: 1,009, 2,160, 7,552, po rsr. 300; Nr: 2,317, 2,890, 4,995, 5,395, 6,083, 8,671, 11,188, 11,472, 11 934, 12,504, 13,757, 16,633, 17,514, 20,448, 21,223, 21,560, 21,909, po rs. 100.

Gdy zarzuceni iesteśmy genjalnemy utworami Pisarzy Francji, gdy iuż przesyceni, że tak rzekę, temi płodami bujnej, południowej wyobraźni, zapewne z przyiemnością weźmiemy do rąk skromną lecz rzeczywistą *Powiastkę* z dziejów ojczystych; z miłem zaięciem czytać będziemy wypadki tak blisko nas dotyczące, wypadki, które miały miejsce w pośród naszych ojców, w pośród osób które żyły, które znamy z historji. Drukarnia Adolfa *Krethlow* przy ulicy Senat: N°478, pragnąc uczynić przysługę Szano: Publiczności, wydaie Powieść: *Biały Grzegorz czyli Ukraina przed powstaniem Chmielnickiego*, przez J. N. *Czarnowskiego*, w 3ch tomach. Osnowy iej, są dzieje Ukrainy za Władysława IVgo. Autor, iak widać z cytowanych kronik, korzystał tu ze wszystkiego, co tylko współcześni i później i pisali o tej epoce, a zaledwie dla zapełnienia miejsc, gdzie sama historja milczy, przywołał w pomoc wyobraźnię. Przedpłata na trzy tomy znacznej objętości, wynosi złotych 10. — Adolf *Krethlow.*

Celem uchylenia licznych niedogodności wynikaiących z korespondencji od osób zgłaszaiących się do mnie o warunki nabycia: Sposób działań machiny żniwnej i t. p., donoszę: że w Nrze 41 Gazety Handlowej, oraz w Nrze 76 Korespondenta zamieszczone zostały objaśnienia tego rodzaiu obszerniejsze, niżeli prywatnie iestem w stanie zadosyć uczynić żądaiącym. Machiny wyrabiaią się w Zakładzie Rządowym Białogon pod miastem Kielcami, i w Warszawie w Zakładzie PP. *Lilpop* i *Zakrzewski*, do których o warunki nabycia, żądaiący machin, zgłosić się mogą. Nadto, P. Lilpop i Zakrzewski obowiązani zostali każdemu obstaluiącemu w ich zakładzie, zaręczyć za wyrób mocny i praktyczny machiny żniwnej. — Pisałem w Woli Kopciowej pod Kielcami dnia 30 Lipca 1847 r.— *Tyminiecki.*

Z Petersburga 19 List: (1 Grud:). — Ogłoszony został Najwyżej zatwierdzony ceremonjał na dzień 26 Listo: (8 Grud:). W wielkiej Cerkwi pałacu zimowego, o godz: 12½ z południa w przytomności NN. PAŃSTWA, Osób Cesarskiej Familji, Posłów zagranicznych, Ministrów, oraz innych Dygnitarzy Cesarstwa, nadto Urzędników dworu i Kawalerów Orderu Śgo Jerzego, tych mianowicie, którzy w tym czasie znajdować się będą zgromadzeni w salach zamkowych, członków Najświętszego Synodu, oraz Duchowieństwa przydwornego, odbywać się będzie solenne Nabożeństwo; po skończeniu którego, J. C. W. W. Xżę Konstanty Mikołajewicz, z powodu dojścia do pełnoletności, wykona przysięgę na wierność Panuiącemu Monarsze, i Ojczyźnie, na zastosowanie się do praw następstwa i zachowanie przywilejów familijnych. Po skończonem Nabożeństwie i powrocie z kościoła do pałacu, J. C. W. W. Xżę Konstanty w sali Śgo Jerzego powtórnie wykona przysięgę na wierność w służbie N. MONARSZE i Ojczyźnie. Wystrzały z dział w liczbie 301, oraz uderzenie w dzwony we wszystkich Kościołach oznajmią miastu o spełnieniu tej uroczystości; wieczorem miasto ma być illuminowane. *(z Inw: Rusk:)*

Anglja. — Na posiedzeniu Izby niższej 29go z. m., Minister spraw wewnętrznych Pan *Grey* przedstawił wniosek względem przedsięwzięcia energicznych środków w niektórych częściach Irlandji, przeciw często powtarzaiącym się mord m. Wniosek został przyięty większością głosów 233 przeciw 20. — Rok skarbowy ubiegły z dniem 10m Października, wykazuie rozchód 52,906,109 funtów szterl:, przychód zaś 52,579,301 funtów szterl:; w dochodach zatem był deficyt 326,608 funtów szterl:.— Wkrótce rozdane będą medale honorowe wojskowym, którzy mieli udział w bitwach

nad rzeką *Sutledsz* w Indjach wschod:. — Bank ang: za rękojmię udzielił pomocy znacznemu domowi handlowemu *Fletcher* (Fleszer), *Alexander i spółka*, prowadzącemu inter: z Indjami wsch d:, którego kredyt od kilku dni był zachwiany. — Dyrektorowie irlandzkiego Banku znižyli stopę procentową z 8 na 7.— Z liczby 40,995 czeladzi zwykle pracującej w fabrykach Manczestru, ledwo 19,145 ma zatrudnienia. — W Liwerpoolu znowu zaszło kilka bankructw.

Francya. — Sir *Stratford Canning* (Stretfor Kenning) przybył z Londynu do Paryża; mowią, iż udaie się z missją na wschód; poprzednio iednak będzie miał narady z Panem *Gizo*, w przedmiocie spraw Grecji, Turcji i Szwajcarji. — Dziennik *Sporów* potwierdza wiadomość, iż za zgodą mocarstw, zaproponowane będą stronom w Szwajcarji środki do przywrócenia pokoju. — P. *Tszann* Poseł Rzeczypospolitej Szwajcarskiej, po 24-godzinnej słabości, umarł 28go z. m. w Paryżu; mówią, iż od dawna cierpiał na kość pacierzową, a w skutek wiadomości z Szwajcarji, śmierć sobie przyśpieszył — Król Sardyński pozwolił znowu prenumerowanie Dziennika *Sporów* w Sardynji.

Niemcy. — N. Król *Pruski*, celem przedstawienia nowego kodexu karnego, raczył zwołać na 17ty Stycznia przyszłego roku *Zjednoczony Komitet Stanów;* Marszałkiem onego mianował Xcia *Solms Hohensolms Lich;* zaś Wice-Marszałkiem Podpułkownika Adolfa von *Rochow.* Komitet Zjednoczony Stanów, celem przygotowania obrad plenarnych, ma już zgromadzić się 29go Grudnia.— Gubernator Morawji i Szląska, Rudolf Hrabia *Stadion*, mianowany Nad-Burggrafem i Prezesem gubernjalnym w Czechach.— Znany w Warszawie Wiolonczelista Samuel *Kossowski*, po długiej niebytności, w czasie której bawił po większej części w Rossji, przyiechał na czas krótki do Lwowa, dla odwiedzenia swej rodziny, i ma wystąpić w koncercie w tymże mieście.— W dzień Štej KATARZYNY odbyła się we Lwowie pierwsza reduta, w nowym lokalu teatralnym, składającym się z 8miu pokoi i sali, gustownie przybranych.

Z Krakowa. — Redakcja Gazety Krakowskiej pospiesza z Ostrzeżeniem: Iż wedle listów z Tarnopola ostatnią pocztą nadeszłych, wieść przez pisma zagraniczne ogłoszona, o wybuchu tamże wielkiej cholery, wcale nie potwierdza się.

Prussy. — (Dalszy ciąg wyroku w sprawie Polaków). II. Następuiący oskarżeni, winni spół wiadomości w przedsięwziętej zdradzie państwa i zaniechanego doniesienia, tak maią być ukarani: 65) Jan Tułodzieski na utratę kokar:, wyzucie z posady Plebana w Siebran, niezdolność do piastowania na przyszłość posad publ: i 8-letni areszt warowny. 66) Jan Łybiński, na utratę kok:, szlachectwa i 8-letni areszt warowny. 67) Mateusz Moszczeński, na utratę kok:, szl: i 8 letni areszt waro:. 68) Tadeusz Sokolnicki, na utr: kok:, szl: i 8-letni areszt waro:. 69) Tad: Radoński, na utr: kok:, szl: i 8 letni areszt war:. 70) Włodz: Bartolomeusz Ludwik Xawery Wilczyński, na utr: kok:, szl: i 8-letni areszt war:. 71) Hipolit Szczawiński, na utr: kok:, szl:, wyzucie z stanu Oficerskiego i 8 letni areszt waro:. 72) Konst: Szaniecki, na utr: kok:, szl: i 8-letni areszt waro:. 73) Stan: Biesiekierski, na utr: kok:, szl: i 8 letni areszt waro:. 74) Alfons Moszczeński, na utr: kok:, szl:, wyzucie z stanu Oficerskiego i 8 letni areszt waro:. 75) Felix Zagórski, na utratę kok:, degradację z Podoficera na prostego żołnierza, wyzucie z wojskowego stanu i 8 letni areszt waro: 76) Alex: Szyszyłowicz, na 8 letni areszt war:, a następnie na wytransportowanie za granicę. 77) Konst: Kowalkowski, na utr: szl:, kok:, degradację z Podoficera na prostego żołnierza, wyzucie z wojskowego stanu i 8 letni areszt war:. 78) Tomasz Stawisiński, na utr: kok: i 8 letnie więzienie w domu kary i popr:. 79) Winc: Frost, na utr: kok:, znaku wojskowego, przeniesienie do 2ej klassy wojskowego stanu i 8-letnie umieszczenie w wojskowym oddziale karnym. 80) Albin Kierski, na utr: kok: i 10-letnie więzienie w domu kary i popr:. 81) Kazimierz Szultz, na utr: kok: i 8 letni areszt waro:. 82) Ludwik Ostaszewski, na utr: szla:, 8 letni areszt waro:, a następnie na wytransportowanie za granicę. 83) Alex: Mierzwicki, na utr: kok: i 8 letni areszt warowny. 84) Karol Kos, na utr: kok: i 8 letni areszt waro:. 85) Ign: Teo: Kerszka, na utr: kok: i 8-letni areszt waro:. 86) Jakób Złotowski, na utr: kok: i 8 letni areszt waro:. 87) Nikodem Józ: Kierski, na utr: kok:, szl:, wyzucie z Oficerskiego stanu i 8-letni areszt waro:. 88) Teofil Skrzycki, na utr: kok:, szla:, degradację z Podoficera na prostego żołnierza i 8 letni areszt waro:. 89) Stan: Kudlicki, na utr: kok: i 8 letni areszt waro:. 90) Józef Benedykt Lipiński, na utr: kok: i 8 letnie więzienie w domu kary i popr:. — III. Powyżsi od Nru 1 do 90, wyłuszczeni oskarżeni, maią ponosić koszt śledztwa *pro rata eventualiter in solidum*, o ile nie będzie szczególnie nałożony na oskarżonych niżej wymienić się maiących. (D. c. n.)

Szwajcarja.— Kanton Uri 28go z. m. kapitulował, podobnie iak Kantony Unterwalden i Szwyc. Kanton Wallis poszedł za ich przykładem.

Rozmaitości. — Niemieckie gazety powstaią nadzwyczajnie na zwyczaj, iaki pewni Imościowie maią, że w towarzystwach innym ięzykiem mówią ażeby ich nierozumiano, a szczególnie w towarzystwie Dam. Również niegrzecznie (piszą te gazety), iest ze strony Dam, kiedy w towarzystwie innym ięzykiem rozmawiaią, a

którego gospodyni domu nierozumie; ieżeli maią sobie iakie taiemnice powierzać, mogą to uczynić kiedy są same, ale nie popisywać się iak papugi innym ięzykiem. — Pewna Pani D..... była w teatrze na przedstawieniu *Otella;* Damy które koło niej siedziały, zanosiły się od płaczu, ale ona sama siedziała zimna iak marmur i niepłakała. Jedna z płaczących zapytała: »Jakto, Pani nie płaczesz?" »Ach! ia bym z duszy serca płakała, odpowie Pani D.. .., ale dziś będę na balu i iestem wybielona i wyróżowana. — Co też to znaczy *Opera posthuma*, zapytał pewien Jegomość swego przyiaciela. Jak to, odpowie przyiaciel, ty niewiesz tego, *Opera posthuma*, są to dzieła, które Autor po śmierci napisał. — Pewien żarłok najadł się raków tak wiele, że aż zachorował i musiał Lekarza wezwać; ten mu zapisał proszek na wymioty i on ozdrowiał. W kilka dni spotyka się z przyiacielem, opowiada mu przypadek z rakami i dodaje, ia niewiem co się to stało ze mną; »alboż to niewiesz, odpowie przyiaciel, że raki tyłem chodzą." — Na brzegach Szkockich schwytano sztokfisza i znaleziono w wnętrznościach iego gazetę angielską niestrawioną, tak iakby dopiero z drukarni wyszła; gdy dziwiono się temu, ieden Jegomość rzekł: »Ej cóż w tem dziwnego? ia znam tyle chodzących stokfiszów, którzy cały zbiór książek w głowie maią, a żadnej niestrawili. — Spotkał Piekarz Rzeźnika: »Jak się masz przyiacielu, rzecze Piekarz. a zkądże to idziesz?" »Idę z twoiej piekarni, odpowiedział Rzeźnik, kupiłem sobie bochenek chleba." »Gdzież go masz?" »W kieszeni od kamizelki," i odszedł. Piekarz rozgniewany że z niego tak zażartował, całą noc myślał iakby mu odwetować; iakoż na drugi dzień spotyka Rzeźnika, i rzeknie do niego: »A wiesz bracie zkąd ia idę?" »Niewiem," odpowie Rzeźnik. »Oto idę z twoiej iatki i kupiłem sobie głowę wołową." »A gdzież ią masz," zapytał Rzeźnik. »Pod moim kapeluszem, odpowiedział Piekarz, i odszedł dumnie".

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bromirski Onufry Oby: z Starożebów; Boruczyński Jan Oby: z Krzeszewa; Biesiekierscy Lud: Oby: z Bodzanowa, i Marjan Oby: z Piołunowa; Chrapowicka Emilja Oby: z Berlina; Drozda Ant: Oby: z Kijowa; Galicyn Marja Xżna z Starej Wsi; Klicki Jak: Urzęd: z Windyków; Propper Ign: Kup: z Węgier; Szwykowski Walen: Oby: z Gub: Grodzieńs:; Tański Win: Ob: z Gub: Kowieńsk:; Ważyński Leop: Oby: z Gub: Grodzieńs:. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 0. Wczoraj w południe 2.

TEATR ROZMAIT:. Dziś, zamiast *Pamiętników Szatana;* dane będą: 8 raz *Chłopiec okrętowy*, i 34 raz *Siostra Kasperka;* pomiędzy pierwszą a drugą Komedją, młody *Lewandowski*, wykona na Skrzypcach warjacje *Berjota.*

TEATR WIELKI. Jutro, 1szy raz nowa Komedja *Szklanka wody.*